

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề thi gồm 02 trang)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

VÉ XEM XIẾC

(**Lược trích:** Chị là người mẹ đơn thân, có đứa con trai 6 tuổi đang học mầm non, chuẩn bị vào lớp 1. Chị bán bánh mì rong để kiếm sống nên cuộc sống của hai mẹ con rất eo hẹp. Thường ngày, chị chỉ đưa con đến gần cổng trường, lặng lẽ đứng nhìn con vào lớp rồi mới đi bán hàng, chiều đến cũng chỉ đứng ngoài cổng đón đợi vì chị sợ các bạn nhỏ của con sẽ cười bộ dạng lếch thếch của người bán hàng rong khiến con chị buồn. Hôm đó là ngày con Tốt nghiệp, nên chị phá lệ vào tận lớp đón con. Con chị rất vui vì được mẹ đón, còn vui hơn vì cậu được cô giáo thưởng quà và cho một chiếc vé đi xem xiếc. Tối đó chị đã dẫn con đi xem xiếc.)

Hai mẹ con người đàn bà đến sân vận động khi cửa vào đã đông nghẹt người. Thằng bé nhảy chân sáo bên mẹ, thỉnh thoảng nó vượt lên trước, tay giơ cao tấm vé xem xiếc, miệng lú lo:

- Mẹ thấy chưa, đoàn xiếc này là "có nghề" lắm nhá! Người đi xem đông ời là đông... Không biết bọn thằng Bo, cái Nhím có được đi xem không mẹ nhỉ?

Thằng bé bỗng nhỏ giọng, cầm lấy tay mẹ:

- Vào cổng rồi mẹ nhớ nắm chặt tay con, mẹ nhé! Con sợ mẹ con mình lạc nhau. Cô giáo bảo lạc mẹ là tội nhất...

Người đàn bà nhìn con rưng rưng. Gánh xiếc về quả là ngày hội lớn của bọn trẻ. Ở đây, người ta bán vô số đồ chơi và quà ăn vặt của trẻ con. Thằng bé kín đáo nhìn những hình thù ngộ nghĩnh trên những quả bóng bay được bơm tròn căng. Nó lè lưỡi liếm môi khi đi qua hàng bóng ngô chiên mỡ. Chị vờ như không biết. Chị để mặc dòng nước lặng lẽ chảy trên khoé mắt.

Dòng người mỗi lúc mỗi đông. Thằng bé dẫn chị vào cửa soát vé. Nó cẩn thận đặt tấm vé xem xiếc thẳng thớm vào tay chị rồi nhanh chân chạy lên trước ngay sát cổng vào, đôi bàn tay nhỏ xíu đưa lên vẫy vẫy:

- Mẹ ơi, con ở đây!

Người đàn bà nhón chân, gật gật đầu rồi lách lên phía trước. Chị nghiêm trang chìa tấm vé xem xiếc mà con trai chị được tặng ở trường mầm non. Anh chàng soát vé bật cười, trả tấm vé cho chị:

- Bà khốt ời, đây là vé của trẻ con. Mà trẻ con cũng phải có người lớn đi kèm thì mới được vào! Người lớn muốn vào thì phải sang kia mua vé. Không biết bà ở đâu ra

mà khốt thế không biết?

Anh chàng soát vé đẩy chị ra. Người đàn bà nghe sống lưng lạnh toát, mồ hôi nhễ trong làn áo ngực. Ôi! Con trai bé bỏng của chị, chị biết phải làm sao đây? Chị lần dây rút, kín đáo đếm lại số tiền trong đây. Những đồng tiền ít ỏi của chị đủ để mua một tấm vé vào xem xiếc. Nhưng còn ngày mai, ngày kia... chị không biết phải xoay xở thế nào cho cuộc sống của hai mẹ con. Người đàn bà đau đớn nhìn đôi mắt trong veo của con trai đang ngược vào phía trong. Chắc nó sốt ruột muốn nhanh lên ngồi ở hàng đầu để nhìn cho rõ... Lấy hết can đảm, người đàn bà cúi xuống sát tai nó, giọng nghẹn lại:

- Bi ơi, mình về thôi con!

Cổ họng chị tắc nghẽn khi nhìn đôi vai buông thõng, khuôn mặt buồn thiu thắt của thằng bé. Không kìm được, chị ghì lấy nó, đôi dòng nước mắt lặng lẽ rơi:

- Mẹ xin lỗi con, thứ lỗi cho mẹ, con nhé!

Thằng bé day mặt về phía chị, chỉ thoáng chốc, một thoáng chốc thôi, khuôn mặt thằng bé đã ở trạng thái bình thường. Nó chạy trước chị một quãng, nói lớn để chị không thể nhận ra giọng nói đã méo xệch của mình, rằng, mẹ ơi, đoàn xiếc này cũng còn non nghệ, ai mà thèm xem, nhỉ, mẹ nhỉ!

Người đàn bà cùng thằng con trai sáu tuổi đi về phía con đường có những ánh đèn. Sau lưng hai mẹ con tiếng loa phóng thanh ra rả về buổi xiếc thú chìm dần trong bóng tối.”

(Truyện ngắn hay 2015, Tổng Phú Sa, NXB Văn học, 2015, trang 243 - 258)

*** Chú thích:** Tổng Phú Sa sinh ngày 21 tháng 3 năm 1975 tại Hà Tĩnh. Bà là một nhà giáo, nhà văn có nhiều truyện ngắn đăng trên các báo, tạp chí từ Trung ương đến địa phương. Trang viết của bà đầy chất hiện thực và thấm đẫm tính nhân văn.

Trả lời câu hỏi/Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (1.0 điểm). Xác định ngôi kể, phương thức biểu đạt chính trong văn bản trên.

Câu 2 (0.5 điểm). Tìm những chi tiết cho thấy nhân vật “thằng bé” rất vui sướng khi được đến sân vận động xem xiếc cùng mẹ.

Câu 3 (1.5 điểm). Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp liệt kê trong câu văn: *Cổ họng chị tắc nghẽn khi nhìn đôi vai buông thõng, khuôn mặt buồn thiu thắt của thằng bé.*

Câu 4 (1.0 điểm). Qua văn bản *Vé xem xiếc* của Tổng Phú Sa, em hãy rút ra một thông điệp có ý nghĩa nhất và giải thích lý do vì sao chọn thông điệp đó.

II. PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm).

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nhân vật thằng bé trong văn bản *Vé xem xiếc* của tác giả Tổng Phú Sa.

Câu 2 (4.0 điểm).

Viết bài văn nghị luận xã hội (khoảng 400 chữ) bàn về một vấn đề cần giải quyết: *Là học sinh, em nghĩ nên ứng xử như thế nào khi có bất đồng quan điểm với cha mẹ?*

Họ và tên HS:.....Lớp:.....

HS nộp lại đề sau khi làm bài xong